

การประชุมระดมความคิดเห็นทิศทางของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ระดับภาค

กรกฎาคม 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12
จำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ คือ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

1. การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

3. การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ

4. การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สถานะของประเทศ

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

แนวทางการพัฒนา

ด้านเศรษฐกิจ

1. 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
2. การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง
3. ผลผลิตการผลิตของปัจจัยการผลิต (Total Factor Productivity : TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง
4. การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต
5. อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก
6. สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้น
7. สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน

ด้านสังคม

1. โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย
2. ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น
3. คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม
4. สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้
5. ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย
6. คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้นจากการที่คนไทยมีหลักประกันสุขภาพครอบคลุมอย่างทั่วถึง
7. วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น
8. ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น
9. ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น
2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง
3. ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย

สถานะของประเทศ (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

1. ด้านธรรมาภิบาล

- ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลของสังคมไทย
- ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี 2544 พบว่าบริษัทจดทะเบียนไทยให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืน

2. ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

- การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย มีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ และการขาดแคลนรายได้ของ อปท. เป็นต้น

3. ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก

สถานะของประเทศ

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

แนวทางการพัฒนา

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

บริบทภายใน

1. ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน (ภายใต้สมมติฐาน)

อัตราการขยายตัวของ GDP	รายได้ต่อหัว ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12				รายได้ต่อหัว ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13				ปีที่เข้าสู่ประเทศรายได้สูง ^๑
	GDP		GNP		GDP		GNP		
	THB	USD	THB	USD	THB	USD	THB	USD	
3.3	278,636	7,961	264,704	7,563	366,210	10,463	347,899	9,940	2574
3.8	289,892	8,283	275,398	7,869	393,789	11,251	374,099	10,689	2572
4.3	298,163	8,519	283,255	8,093	414,629	11,847	393,898	11,254	2571
5.0	317,051	9,325	301,199	8,859	464,052	13,649	440,849	12,966	2569

การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้นเมื่อ คำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว

2. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตรการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานข้างลง ผลผลิตแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย (ต่อ)

บริบทภายใน (ต่อ)

3. ความเหลื่อมล้ำ	<p>ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ และการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการ การศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด</p>
4. ความเป็นเมือง	<p>การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จำเป็นต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะ เพื่อรองรับการเติบโตของเมือง ควบคู่กับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>
5. การบริหารจัดการภาครัฐ	<p>(1) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2558 วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ มีมาตราสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา ได้แก่ มาตรา 69 มาตรา 82 และมาตรา 89 เป็นต้น</p> <p>(2) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐ อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา</p>

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย (ต่อ)

บริบทภายนอก

1. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี 2544-2643 (2001-2100) จะเป็น **ศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ** นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

2. การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบ **การผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต** ภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

3. ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

- (1) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน จะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย
- (2) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย
- (3) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว ผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตรายการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้น
- (4) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ 12
- (5) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย (ต่อ)

บริบทภายนอก (ต่อ)

4. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- (1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความเสี่ยงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น
- (2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น

ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

5. วาระการพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 (Post 2015 Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลังปี ค.ศ. 2015 คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา 15 ปี โดยสหประชาชาติมีกำหนดจะรับรองในเดือนกันยายน 2558 ในที่ประชุม UNGA ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน 17 ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน 169 ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต

สถานะของประเทศ

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

แนวทางการพัฒนา

“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

เป้าหมาย

การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ
ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12
ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สถานะของประเทศ

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- ส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา
- การพัฒนาผลผลิตภาพแรงงาน
- การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล
- การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน
- ปรับปรุงโครงสร้างการผลิต

- การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง
- การพัฒนาด้านสุขภาพ
- การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย

- การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ
- การจัดการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจกและสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ
- การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร
- การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค

- การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง
- การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน
- ส่งเสริมการลงทุนการค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว
- ส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว
- การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ
- เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

- การสร้างความโปร่งใส
- การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม
- การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพ

ขอบคุณ

ขอเชิญทุกท่านร่วมแสดงความเห็น
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้ที่ Website
www.nesdb.go.th